

A person wearing an orange safety helmet, orange and black jacket, and orange earplugs is using a chainsaw to cut a log. The log is positioned on a metal guide. The person is wearing black boots and is standing on a dirt ground. The background shows a wooded area with bare trees.

Silmät, korvat ja kasvot pitää suojata, sillä saha ääntää ja lennättää lastuja.

Lankuista tulee tasaisia, kun ohjainta vedetään tiiviisti runkoa vasten.

Sahaa lankut itse: **KETTERÄ KENTTÄSAHA**

Tarvitset näitä

Sujuvaan sahaamiseen tarvitaan voimakas bensamoottorisaha, jonka iskutilavuus on vähintään 50 cm³. Tässä sahataan Stihl MS 661 C-M -sahalla, jonka moottorin koko on 91,1 cm³. Sahassa on 50 senttiä pitkä laippa, mutta pitemmällä laipalla voi sahata isompia puita. Laippaan asennetaan niin sanottu halkaisuketju, joka on tarkoitettu pituussuuntaiseen sahaamiseen. Ohjaimena käytetään pientä, liikuteltavaa telinettä, jonka merkki on Alaskan Sawmill. Vastaavia ohjaimia myydään noin 130 eurolla.

Ohjain on kooltaan 32x90 senttiä ja painaa 6,5 kiloa.

Stihl MS 661 C-M maksaa noin 1500 euroa 50 sentin laipan ja ketjun kanssa.

Tee Itse

VAIKEUSASTE

Työ sujuu hyvin, jos osaat käyttää moottorisahaa.

HELPPO VAIKEA

VIE AIKAA

Tunnin puun kaatamisen jälkeen.

HINTA

Vastaavia ohjaimia myydään noin 130 eurolla.

MATERIAALIT

- Sahaushojain
- Moottorisaha ja halkaisuketju
- Pari lankkua

ERIKOISTYÖKALUT

- Kiintoavain
- Pullo pesuainevevettä

Jos haluat sahata itse omat lankkusi mutta et ostaa oikeaa kenttä-Sahaa, voit käyttää ketterää sahaustelinettä. Ohjain vie vain vähän tilaa ja sitä on helppo liikutella, mutta sen avulla voi sahata **vaikuttavan siistejä lankkuja**.

Lankkujen sahaamiseen ei enää tarvita jättimäistä kenttä-Sirkkeliä. Alaskan Sawmill on ketterä sahaushojain, joka on helppo ottaa mukaan sinne, missä puut ovat. Ohjain ei ole kovin kallis, mutta moottorisahan pitää olla kokoluokkaa, joka selviää jäleistä puunrungoista. Akkusahat ovat nykyään melko hyviä, mutta lankkujen sahaamiseen tarvitaan bensakone, jossa on iso moottori.

Näytämme, miten asennat sahan ohjaimeen, kiinnität ohjaimen runkoon ja säädät ohjaimen niin, että lankuista tulee sopivan paksuisia. Kun säädöt ovat kohdallaan, runko nostetaan parin tukipuun päälle. Sen jälkeen lankut voi sahata siististi yksi toisensa jälkeen. □

Tällaisella ohjaimella voi sahata runkoja, joiden halkaisija on enintään 80 senttiä.

Kaada puu

Jos aiot kaataa ison puun, voit sahata sen leveiksi lankuiksi tai laudoiksi. Tämä puu kasvaa metsässä aukean reunassa, joten kaatamisessa ei tarvitse huolehtia siitä, että puu kaatuisi talon, pensasaidan tai terassin päälle. Puu halutaan kuitenkin kaataa aukean suuntaan, jotta sitä on helppo käsitellä.

Runkoon sahataan lovi ja vaakaura, minkä jälkeen puu kaadetaan käsi-voimin. Kun puu on kaadettu, oksat karsitaan pois ja runko nostetaan parin sahauspukin varaan.

1 **Sahaa puuhun kaatolovi.** Kaatoloven kulman pitää olla 40–60 astetta. Puu kaatuu loven suuntaan.

2 **Sahaa vaakasuora ura rungon taakse** 4–5 senttiä kaatoloven pohjan yläpuolelle. Älä sahaa runkoa kokonaan poikki vaan lopeta sahaaminen, kun loveen on matkaa 4–5 senttiä.

3 **Työnnä runkoa loven suuntaan** ja siirry kauemmas, kun puu alkaa rytistä. Puuta ei yleensä tarvitse työntää kovasti, jotta se kaatuu.

4 **Karsi kaikki oksat pois rungosta.** Pyri sahaamaan oksat poikki niin läheltä runkoa kuin mahdollista, mutta älä kuitenkaan tee runkoon lovia.

5 **Sahaa rungon päät suoriksi,** ettei niihin jää roskia, kun aloitat sahaamisen.

6 **Runkoon sahataan kaksi V:n muotoista lovea.** Pätvät sahataan irti, ja niistä tehdään sahapukkeja. Sahaustelineen voi tehdä myös muilla tavoilla. Tärkeintä on, ettei runko pääse pyörähtämään.

7 **Nosta runko pukkien päälle.** Se kannattaa tehdä kahdestaan, sillä jo 2–3 metriä pitkä runko on uskomattoman painava.

Näin sahausohjain toimii

Ketterä sahausohjain toimii siinä mielessä samalla tavalla kuin kenttäsiirkkeli, että sen voi viedä sahauspaikalle. Saha toimii kuitenkin moottorisahalla eikä siirkin tai vannesahan terällä. Sahausohjain puristetaan kiinni moottorisahan laippaan ja säädetään sopivalle etäisyydelle laipasta. Saha vedetään rungon

päästä päähän pitämällä toisella kädellä kiinni sahasta ja toisella ohjaimesta. Voit sahata rungosta niin paksuja lautoja kuin haluat. Tästä puusta sahattiin neljä leveää lankkua. Osa rungosta jäi käyttämättä, sillä sahaaminen aloitettiin noin kuusin senttiä ulkoreunasta, jotta lankuista saatiin tarpeeksi leveitä.

Sahaa lankut

Ensimmäisestä sahauksesta saadaan kutakuinkin suora, kun ohjaimelle tehdään lankkuteline, joka ruuvataan kiinni runkoon. Nyt ohjaimen voi asettaa vaakasuoralle pinnalle ensimmäistä sahausta varten. Teline puretaan ensimmäisen sahausuksen jälkeen ennen lankkujen sahaamista.

Tästä rungosta sahataan 3,5 sentin paksuisia lankkuja, mutta ohjaimen avulla voi sahata jopa 30 senttiä paksuja parruja.

1 Nosta teline rungon päälle ja tarkista vatupassilla, että se on kutakuinkin suorassa. Lankkujen sahaaminen sujuu paljon helpommin, kun ensimmäinen sahaus on suora.

2 Ruuvaa teline kiinni runkoon. Pidä huoli, etteivät ruuvit ole niin pitkiä, että ne yltyvät ylimpään lankkuun asti. Tässä käytetään 38x73 millin lankkuja, jotka ruuvataan kiinni 5x50 millin ruuveilla.

3 Sääda ohjain noin 10 senttiin. Siten terä sahaa puusta noin 6 sentin siivun, kun telineen paksuus otetaan huomioon.

Vedä ohjainta hitaasti ja rauhallisesti puun päästä päähän. Pidä toisella kädellä kiinni ohjaimesta ja toisella moottorisahasta. Varmista, että ohjain pysyy koko ajan telinettä vasten.

5 Nosta ylin viipale pois ja sääda ohjain oikealle etäisyydelle laipasta. Telinettä ei enää tarvita. Tässä ohjain säädetään 3,5 sentin etäisyydelle.

6 Aseta ohjain rungolle mahdollisimman tukevasti ja sahaa hitaasti päästä päähän. Sahaaminen helpottuu 15–20 sentin jälkeen, kun koko ohjain on rungon päällä.

7 Vedä saha rungon päähän. Voit lyödä lankun alle pari kiilaa, jos lankku puristaa moottorisahan laippaa. Lankku puristaa laippaa yleensä sitä enemmän, mitä pitempi runko on.

8 Vedä saha loppuun asti ja sammuta se heti, kun ketju tulee näkyviin. Älä vedä liian kovasti, jotta ketju ei ala sutata, kun se tulee ulos rungosta.

9 Nosta ensimmäinen lankku pois. Pinnan pitäisi olla tasainen ja koloton. Jos siinä on epätasaisuuksia, pinnan voi tasoittaa oikohöylällä, kun lankku on kuivunut.

10 Tee sama uudestaan ja sahaa niin monta lankkua kuin rungosta tulee. Yhden lankun sahaamiseen ei mene monta minuuttia sen jälkeen, kun olet omaksunut tekniikan.

Helpota pesuaineella

Jos puu on niin kuivaa, että ketju juuttuu kiinni, voit kaataa rungolle hieman vettä, jossa on astianpesuainetta. Voit käyttää myös laimennettua tuulilasipesunestettä. Sen jälkeen ketju luistaa paremmin.

Apua vetolaitteesta

Jos runko on erittäin kuiva tai sahaat todella pitkiä lankkuja, voit käyttää apuna vetolaitetta. Vinssi asennetaan sahausohjaimen, ja vaijerin toinen pää kiinnitetään ruuvilla rungon päähän. Sen jälkeen voit vetää sahan ja ohjaimen rauhallisesti päästä päähän kahvasta veivaamalla.

Ruuvaa tai
naulaa vaijeri
kiinni.

Nyt lankut pitää vain nostaa kuivumaan. Yhdestä 30 sentin paksuisesta rungosta tuli neljä leveää lankkua, joiden paksuus on 3,5 senttiä.